

Bruxelles, den 28.7.2017
COM(2017) 404 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

**Sammendrag af de årlige gennemførelsesrapporter for de operationelle programmer,
der medfinansieres af Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligt Stillede i
2015**

DA

DA

Sammendrag af de årlige gennemførelsesrapporter for de operationelle programmer, der medfinansieres af Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede i 2015

I. Indledning

Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (FEAD) blev oprettet ved forordning (EU) nr. 223/2014¹. Formålet er at bidrage til at afhjælpe de værste former for fattigdom i EU såsom hjemløshed, børnefattigdom og fødevaremangel. I henhold til forordningen kan FEAD støtte de socialt dårligst stillede ved at sørge for mad, elementære forbrugsvarer som tøj, fodtøj og hygiejneartikler eller ved at arrangere sociale inklusionsaktiviteter. På denne måde er dens merværdi, at den yder dedikeret støtte til en gruppe af mennesker, som måske ikke selv har direkte adgang til eller kan drage nytte af andre EU-finansieringsinstrumenter såsom de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde)

Det **samlede tilgængelige beløb til FEAD er 3 813 mio. EUR i løbende priser**. Alle medlemsstater gennemfører fonden på nationalt niveau via de operationelle programmer. I programmeringsfasen kunne medlemsstaterne vælge at udvikle et operationelt materielt bistandsprogram for fødevarer og/eller et operationelt elementært materielt bistandsprogram (OP I) og/eller et program for social inklusion af de socialt dårligst stillede personer (OP II)². De har også frihed til at bestemme målgrupperne, den type støtte, der ydes, og den geografiske dækning af deres programmer.

Selv om **social inklusion af de socialt dårligst stillede** er centralt for OP II, er det også en vigtig del af OP I. Materiel bistand skal suppleres med **ledsagende foranstaltninger** til fremme af den sociale inklusion af de endelige modtagere (f.eks. henvisning dem til de relevante tjenester, tilbyde rådgivning om en alsidig kost og rådgive om budgetstyring). På denne måde opfylder OP I de dårligst stilledes elementære materielle behov og hjælper dem med at tage et skridt i retning af fornyet integration i samfundet.

Medlemsstaterne samarbejder med **partnerorganisationer** om at gennemføre FEAD-programmerne. Disse organisationer, som kan være offentlige organer eller almenyttige organisationer, yder materiel bistand (OP I) eller opretter og står for de sociale inklusionsaktiviteter (OP II) som beskrevet i programmerne. På denne måde støtter fonden også socialpolitisk kapacitetsopbygning i partnerorganisationerne.

Ifølge overvågningsordningerne for fonden skal medlemsstaterne udarbejde en **rapport** om gennemførelsen af deres programmer og forelægge den for Kommissionen hvert år inden den 30. juni i det efterfølgende kalenderår³. Kommissionen vurderer gennemførelsesrapporterne og anmoder om nødvendigt den relevante medlemsstat om at foretage ændringer⁴. Kommissionen skal desuden

¹ Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) nr. 223/2014 af 11. marts 2014 om Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede (EUT L 72 af 12.3.2014, s. 1).

² Forordning (EU) nr. 223/2014 giver medlemsstaterne mulighed for at gennemføre begge typer programmer samtidig, men alle medlemsstater foretrak at udvikle kun ét af de to.

³ Artikel 13, stk. 1, i forordning (EU) nr. 223/2014.

⁴ Den 3. februar 2017 kunne Kommissionen acceptere den sidste af medlemsstaternes rapporter fra 2015. Denne regulerede tidspunktet for vedtagelsen af denne rapport fra Kommissionen.

forelægge et **sammendrag** af de rapporter, som medlemsstaterne har indsendt, for Europa-Parlamentet og Rådet⁵.

Forordningen fastsætter også, at Kommissionen mindst en gang om året skal høre de **organisationer, der repræsenterer partnerorganisationerne på EU-plan**, om gennemførelsen af støtten fra fonden, og aflægge rapport til Europa-Parlamentet og Rådet.

Denne sammenfatning er baseret på oplysningerne i gennemførelsesrapporterne for 2015 som godkendt af Kommissionen. Det Forenede Kongerige har ikke indgivet en rapport om gennemførelsen, fordi der ikke blev gennemført nogen aktiviteter i 2015. Oversigten giver et generelt overblik over udviklingen i forhold til FEAD på EU-plan og indeholder oplysningerne fra medlemsstaterne i overensstemmelse med strukturen i rapporterne. Den indeholder også en oversigt over de høringer om gennemførelsen af fonden, som fandt sted i 2015 med EU's repræsentanter for partnerorganisationerne. Værdierne for de fælles indikatorer findes i bilaget.

For at tage hensyn til den tid, der går mellem gennemførelse og rapportering, indeholder rapporten også oplysninger om udviklingen efter 2015, hvis disse oplysninger er tilgængelige.

II. Generelle udviklinger

Programmeringen af fondens ressourcer blev afsluttet i 2015 med de sidste tre resterende programmer (DE, SE, UK), der blev godkendt af Kommissionen i begyndelsen af 2015. To medlemsstater har også indsendt de første anmodninger om ændringer. RO foreslog en ændring af sit program for at gøre det lettere at finde frem til de endelige modtagere. CZ foreslog at udvide anvendelsesområdet for dets program for støtte til levering af gratis måltider til dårligt stillede elever. Der blev indgivet fire andre ændringsforslag i 2016.

Året igennem blev der gjort fremskridt i udviklingen af sekundær lovgivning for fonden. Ved udgangen af 2015 havde Kommissionen vedtaget og offentliggjort tre delegerede og fem gennemførelsesretsakter⁶, en gennemførelsesrate på 80 %. I november 2016 havde den vedtaget og offentliggjort alle gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter.

I 2015 oplevede EU en stor tilstrømning af migranter, herunder mange asylansøgere. Det gav anledning til mange bekymringer, herunder vedrørende mulighederne for at give dem den nødvendige materielle bistand. Generaldirektoratet for beskæftigelse, social politik og inklusion udarbejdede et notat⁷ om den bistand, Den Europæiske Socialfond (ESF) og FEAD kan give asylansøgere. Asylansøgers ret til bistand fra FEAD afhænger af, hvordan medlemsstaterne definerer, hvem der kan drage fordel af fonden.

⁵ Artikel 13, stk. 9, i forordning (EU) nr. 223/2014.

⁶ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 532/2014 af 13. marts 2014 (EUT L 148 af 20.5.2014, s. 54), Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1255/2014 af 17. juli 2014 (EUT L 337 af 25.11.2014, s. 46) og Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/1972 af 8. juli 2015 (EUT L 293 af 10.11.2015, s. 11), Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 463/2014 af 5. maj 2014 (EUT L 134 af 7.5.2014, s. 32), Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/212 af 11. februar 2015 (EUT L 36 af 12.2.2015, s. 1), Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/341 af 20. februar 2015 (EUT L 60 af 4.3.2015, s. 1), Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1386 af 12. august 2015 (EUT L 214 af 13.8.2015, s. 9), Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/1976 af 8. juli 2015 (EUT L 293 af 10.11.2015, s. 26).

⁷ <http://ec.europa.eu/esf/main.jsp?catId=67&langId=en&newsId=2336>

Notatet blev fremlagt og drøftet med medlemsstaterne på et ekstraordinært møde den 25. september 2015.

I 2016 tog Kommissionen et afgørende skridt hen imod at opbygge kapaciteten af FEAD's interessenter, med lanceringen af FEAD's netværk til udveksling af erfaringer og god praksis. Efter en indledende konference i juni 2016, hvori der deltog 200 aktører fra alle 28 medlemsstater, havde der ved udgangen af året fundet tre FEAD netværksmøder sted. Møderne fokuserede på de forskellige aspekter af fonden, hvis sigte er at bidrage til social inklusion af de socialt dårligst stillede personer. Deltagerne præsenterede casestudier og fælles udfordringer og løsninger vedrørende spørgsmål af fælles interesse i forbindelse med gennemførelsen af FEAD-programmerne. Der er planlagt fem møder med interessenterne i 2017.

I 2016 påbegyndte Kommissionen også fondens midtvejsevaluering for at vurdere resultaterne af FEAD-programmerne. Som led i denne evaluering blev der indledt en åben offentlig høring, som henvender sig til alle FEAD-interessenter og den brede offentlighed. Den foreløbige rapport vil være klar i sommeren 2017. Den endelige udgave vil blive forelagt for Europa-Parlamentet og Rådet senest den 31. december 2018.

De første erfaringer med gennemførelsen af programmer på stedet og tilbagemeldinger fra forskellige interessenter viste, at reglerne for FEAD kan forbedres. I september 2016 vedtog Kommissionen et forslag til revision af finansforordningen ledsaget af en række foreslåede ændringer af den sektorspecifikke lovgivning⁸. Forslaget indeholder en række ændringer af forordning (EU) nr. 223/2014, der har til formål yderligere at forenkle forvaltningen af fonden.

III. Gennemførelsen af de operationelle programmer

Finansiell gennemførelse

Den finansielle gennemførelse af FEAD-programmerne blev fremskyndet i 2015. Der blev afsat 419,3 mio. EUR til FEAD-operationer i 21 medlemsstater, hvilket er en stigning fra 333,5 mio. EUR i 2014. Det giver i alt 752,7 mio. EUR i forpligtede udgifter for perioden 2014-15, svarende til 17 % af de samlede ressourcer fra programmer (EU-midler og national medfinansiering). Accelerationen var endnu mere udtalt i form af betalinger til støttemodtagerne: 388 mio. EUR blev betalt i 2015, en firdobbelte forhøjelse af bevillingerne på 96,3 mio. EUR i 2014. De fleste betalinger gik til fødevarebistandsoperationer (97,7 %).

Betalingsanmodninger blev indgivet til Kommissionen for første gang i 2015. Tre medlemsstater (EE, FR og LV) udnyttede 46,3 mio. EUR af de støtteberettigede offentlige udgifter. Den 31. december 2016 havde Kommissionen foretaget betalinger, der beløb sig til 732,3 mio. EUR, hvoraf 312,8 mio. EUR var mellemliggende betalinger.

Fysisk gennemførelse (OP I)

⁸ COM(2016) 605 final.

Den fremskyndte finansielle gennemførelse i 2015 var et resultat af yderligere fremskridt i forbindelse med den fysiske gennemførelse af FEAD-programmerne. Ved udgangen af året var ydet bistand i 16 ud af de 24 medlemsstater under OP I. I alt **408 770 ton fødevarer blev uddelt i 2015**, hvor IT tegner sig for den største andel på 21,4 %. Fem lande (ES, FR, IT, PL, RO) ydede mere end 93 % af den samlede mængde fødevarebistand. Fødevarerne blev uddelt i form af pakker i 14 medlemsstater.

Antallet af lande, der uddeler måltider, blev øget fra to i 2014 til syv i 2015 (BE, BG, ES, FI, IT, LV, PL). Det skønnes, at fonden i 2015 helt eller delvist bidrog til at **tilvejebringe 47 mio. måltider**.

Mejeriprodukter, efterfulgt af stivelsesholdige fødevarer, tegner sig for den største andel af den samlede mængde fødevarebistand — over halvdelen af den samlede mængde. Med lidt over 10 % af den samlede mængde tegner frugt og grøntsager sig for den tredjestørste andel. Kommissionen ser gerne en støt stigning i mængden af uddelte frugter og grøntsager, da dette er den bedste garanti for at fremme sunde kostvaner i lavere socioøkonomiske grupper.

Eksempel: Fødevarer der uddeles i FR

Frossen smør, solsikkeolie, frisk smør; mel, couscous, pasta (makaroni), langkornet ris; letmælk, kondenseret mælk, sukker, hugget sukker; bønner, ærter/gulerødder, kartoffelmelspulver, linser (kogte løg, gulerødder osv.), grøntsagscassoulet, flåede tomater, ratatouille; couscous med kylling, frossen porretærte, hvidfisk og ris à la provençale, shephard's pie; emmentalerost, smelteost; chokoladebudding, karamelkage med fløde, risbudding, flødechokolade, chokoladekiks, æblesovs uden tilsat sukker, ferskner, kalorielet ananassirup; ris og fuldkornscerealier, malet kaffe, marmelade; frossen kalkunschnitzel, frosne hakkebøffer af oksekød, kyllingelår, frossen filet af hvid fisk, frossen skipjack-tun i saltlage, sardiner i saltlage.

Ud over de fødevarer, der købes med FEAD-midler, bidrog fonden i 2015 også til at mindske fødevarespild gennem finansiering af fødevaredonationer. I LU var 51 % af den uddelte mad donerede fødevarer, for hvilke FEAD kun dækkede partnerorganisationernes transport- og distributionsomkostninger. LU har også gennemført oplysningsaktiviteter⁹ for at tilskynde potentielle donorer til at donere fødevarer.

I 2015 blev der også ydet elementær materiel bistand for første gang i tre medlemsstater. AT uddelte skoleartikler til 33 493 studerende fra dårligt stillede familier. LU kombinerede uddelingen af fødevarer med basale hygiejneartikler, som f.eks. shampoo og tandpasta, til 9 243 personer. Lignende hygiejneartikler blev også uddelt i LV, sammen med andre ting, såsom vaskemiddel og opvaskemiddel, til 25 675 endelige modtagere.

Over 14 mio. mennesker, heraf 47,2 % (6,7 mio.) kvinder, anslås at have modtaget fødevarebistand fra FEAD i 2015. Omkring 30 % af de endelige støttemodtagere (4,1 mio.) anslås at være børn på 15 år eller derunder og 10 % (1,4 mio.) personer 65 år eller derover. Blandt de endelige støttemodtagere er der også anslået 5,5 % (0,8 mio.) personer med handicap, næsten 14 % (2 mio.) migranter, mennesker af udenlandsk herkomst (herunder flygtninge og andre personer, der nyder international beskyttelse) og minoriteter samt 8,5 % (1,2 mio.) hjemløse.

⁹ Disse aktiviteter blev ikke finansieret af FEAD.

Når man ser på de samlede værdier for de fælles indikatorer skal der tages højde for, at indikatorerne for antallet af personer, som har nydt godt af FEAD OP I, er baseret på skøn fra partnerorganisationerne, for at begrænse den administrative byrde for dem og de endelige modtagere. Skønnene kan være baseret på stikprøvemethoder (f.eks. optælling af modtagere på bestemte ugedage eller i bestemte uger af året og ekstrapolering) eller andre metoder. Det er muligt, at endelige modtagere i nogle tilfælde er talt med mere end en gang, med henblik på partnerorganisationernes opstilling af skøn. Desuden kan de endelige støttemodtagere, der har nydt godt af fødevarer, også have nydt godt af materiel bistand. Som følge af denne tilgang **skal de indberettede værdier anses for at være et groft skøn over antallet af tilfælde af deltagelse snarere end af individuelle deltagere i FEAD-operationer, eller antallet af gange, der blev ydet bistand fra FEAD til dårligt stillede personer.**

De endelige modtagere varierer mellem medlemsstaterne, da hvert enkelt land har en national definition af de socialt dårligst stillede personer. Oftest fastsættes målgruppen på grundlag af økonomiske kriterier, i hvilket tilfælde nationale myndigheder udarbejder lister over de personer, der er berettigede til støtte fra FEAD. I nogle lande er der andre, mere fleksible former for fastlæggelsen af de endelige modtageres berettigelse. I nogle tilfælde kan partnerorganisationerne selv bestemme "på stedet", om en person er berettiget på grundlag af de oplysninger, som denne person giver om sin situation. Undertiden er der ydet støtte til hjemløse på gaden eller i en varmestue, uden at det er nødvendigt formelt at identificere de pågældende personer eller anmode om oplysninger. I sådanne tilfælde kan de indberettede værdier for FEAD-resultatindikatorerne kun anslå det antal gange, der blev ydet bistand fra FEAD, snarere end det faktiske antal ugunstigt stillede personer, som har modtaget støtte.

Et vigtigt træk ved FEAD er, at den sigter efter at gå videre end tilvejebringelsen af materiel støtte ved at fremme den sociale inklusion af de socialt dårligst stillede personer. Det er grunden til, at bistanden blev ydet sammen med en række ledsageforanstaltninger. Den mest almindelige foranstaltning er stadig tilvejebringelsen af oplysninger og henvisning til de kompetente sociale myndigheder. Medlemsstaterne rapporterer også ofte om at have ydet vejledning om en afbalanceret kost, planlagt madlavningsworkshops til forebyggelse af fødevarespild og ydet rådgivning om forvaltning af husholdningsbudgettet. I nogle tilfælde ydes der også psykologisk støtte og bistand med at overvinde vanskeligheder (LU, LV), ligesom rådgivning om børneopdragelse (LV), rådgivning om måder til at håndtere nødsituationer (BG), hjælp til at forbedre sociale færdigheder hos de endelige modtagere, gratis retshjælp (SI), oplysninger om tilgængelige boliger og tiltag til forbedring af læse- og skrivefærdigheder (FR). Ledsageforanstaltninger i FI omfattede også forskellige foranstaltninger til at forbedre niveauet af den fysiske aktivitet og fremme en sund livsstil blandt de endelige støttemodtagere samt distribution af brochurer.

Ledsageforanstaltninger er en integreret del af gennemførelsen af OP I, idet de har til formål at fremme den sociale inklusion af de endelige modtagere. Det er obligatorisk at tilbyde ledsageforanstaltninger til endelige modtagere, men medlemsstaterne kan vælge, om de vil finansiere dem gennem FEAD eller ej. 2015-rapporterne viser forskellige resultater i forhold til udnyttelsen af ledsageforanstaltninger. I nogle lande synes de endelige modtagere at være mere åbne over for disse supplerende aktiviteter, i andre er interessen i dem ret lav. I nogle tilfælde gør den manglende erfaring hos de endelige modtagere med de sociale inklusionsaktiviteter dem tilbageholdende med at deltage. Øget inddragelse af de endelige modtagere i ledsageforanstaltninger er en af udfordringerne for partnerorganisationer i løbet af

programmets gennemførelse. Dette er særlig vigtigt, da disse foranstaltninger har til formål at fremme den sociale integration af de endelige modtagere og danne forbindelse med ESF.

Fysisk gennemførelse (OP II)

I 2015 var programmer for social inklusion øremærket til forberedende aktiviteter, herunder nedsættelse af overvågningsudvalgene og udvælgelse af partnerorganisationer.

Den tyske OP II tager sigte på at forbedre den sociale inklusion af de socialt dårligst stillede EU-indvandrere og deres børn samt den sociale integration af hjemløse eller mennesker med risiko for hjemløshed. Efter vedtagelsen i begyndelsen af 2015 blev der oprettet et overvågningsudvalg. Det afholdt sit første, indledende møde i januar, og endnu et møde blev afholdt i marts. Forvaltningsmyndigheden iværksatte i juni 2015 en indkaldelse af forslag til første runde, der omfatter 2016-2018. I alt 191 projektforslag blev indsamlet i denne første runde. Indkaldelsen indførte anvendelsen af faste satser, der er udformet på nationalt niveau, som en forenklet foranstaltning.

I DK, hvor FEAD anvendes til at bekæmpe fattigdom og hjemløshed og sigter mod at styrke social inklusion blandt de mest socialt udsatte, var der en ændring i forvaltningen af programmet, med en ny forvaltningsmyndighed, der blev udpeget i august 2015. DK iværksatte en programændring for at ajourføre oplysningerne i programmet og var i stand til at iværksætte en indkaldelse af ansøgninger i april 2016.

I NL, hvor OP II sigter mod at reducere social udstødelse af ældre med lave disponible indkomster, blev der udvalgt en støtteansøger til at gennemføre aktiviteter vedrørende social inklusion i fire nederlandske byer, fra 2016: Amsterdam, Rotterdam, Haag og Utrecht.

Den svenske OP II, som har til formål at støtte sårbare EU/EØS-borgere i deres interaktion med det svenske samfund, blev lanceret med et arrangement i marts 2015. Overvågningsudvalget blev nedsat den følgende måned. Der blev iværksat en indkaldelse af forslag i juni 2015, og fem projekter blev tildelt midler. SE oprettede også en FEAD-forskergruppe, som mødtes for første gang i november 2015.

Forvaltnings- og kontrolsystemer

I 2015 har medlemsstaterne afsat betydelige ressourcer til at opfylde kravene i proceduren for udpegelsen af myndigheder, der er fastsat i rammeloavgivningen for FEAD¹⁰. Dette omfattede udvikling af ordentlige procedurer på nationalt plan, udarbejdelse af beskrivelsen af forvaltnings- og kontrolsystemerne, udvikling af it-systemet og gennemførelse af de første revisioner af revisionsmyndighederne. Ved udgangen af 2015 havde seks medlemsstater (LV, EE, LT, FR, BG og HU) afsluttet udpegelsesproceduren, der giver dem mulighed for at indgive anmodninger om mellemliggende betalinger til Kommissionen.

I december 2016 havde 25 medlemsstater afsluttet udpegelsesproceduren.

Migrationskrisen

¹⁰ Artikel 35 i forordning (EU) nr. 223/2014.

Flere medlemsstater har gjort brug af FEAD til at afhjælpe konsekvenserne af migrationskrisen. I BE var der partnerorganisationer, der er specialiserede i støtte til asylansøgere og flygtninge. LT og CZ udvidede rækkevidden af deres målgrupper til asylansøgere. MT og FI styrkede koordinationen mellem myndigheder på nationalt plan for at sikre komplementaritet mellem den støtte, der ydes af ESF, FEAD og Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden (AMIF). For bedre at informere de sårbare befolkningsgrupper om muligheden for støtte fra FEAD gennemførte forvaltningsmyndigheden i LT en informationskampagne, som også omfattede elementer vedrørende bekæmpelse af forskelsbehandling, for at imødegå bekymringer, som offentligheden har givet udtryk for. Det forventes, at projektdeltagerne i NL har overvejende indvandrerbaggrund, og forvaltningsmyndigheden har tilpasset foranstaltningerne i overensstemmelse dermed til at omfatte sprogkurser.

Problemer

En række FEAD-programmer blev endnu ikke fuldt operationelle i løbet af året. I de fleste tilfælde var årsagen til denne forsinkelse, at det tog længere tid end først antaget for overgangen fra reglerne for det tidligere AGRI-instrument til reglerne for forvaltning af FEAD. Flere medlemsstater foretrak at færdiggøre etableringen af forvaltnings- og kontrolsystemer før udvælgelsen af operationer. I andre medlemsstater fandt den indledende gennemførelse sted, f.eks. var udvælgelsen af partnerorganisationerne afsluttet, men de faktiske aktiviteter blev først indledt i 2016.

For de medlemsstater, der i 2015 opnået visse resultater, varierer oplysningerne om vanskeligheder mellem rapporterne. Dette skyldes til dels de lette rapporteringskrav. I de fleste tilfælde blev hver udfordring taget op gennem en specifik foranstaltning. De vigtigste udfordringer er angivet nedenfor.

- Den ulige dækning af området eller en skæv fordeling af bistand: Dette syntes at være et problem i forskellige medlemsstater, og i nogle tilfælde blev der udvalgt yderligere partnerorganisationer til at yde den resterende bistand, i andre blev bistanden overført mellem partnerorganisationer (LV, PL).
- Problemer med at identificere de endelige modtagere: I ét tilfælde blev dette afhjulpet gennem en ændring af det operationelle program (RO).
- Forsinkelser i leveringen af bistand på grund af klager over resultaterne af udbudsproceduren, tilbagetrækning fra tilslagsmodtageren eller ikke-overensstemmende bud. De blev primært løst ved at udvide tilvejebringelsesperioden og, hvor det var hensigtsmæssigt, ved at genlancere udbuddene (BE, BG, MT).
- Problemer med kvaliteten af de indkøbte fødevarer: Dette nødvendiggjorde en udskiftning af de genstande, der var uegnede til distribution foretaget af kontrahenten, samt bestræbelser fra forvaltningsmyndighedens side på at fremskynde processen (FR).
- I nogle tilfælde blev rapporteringskravene for partnerorganisationerne anset for at være alt for komplekse, og forvaltningsmyndigheden tog de fornødne skridt til at forenkle dem (PL).

IV. Horisontale prioriteter

- Koordination med ESF og med andre relevante EU-politikker¹¹

Der er to vigtige aspekter i koordinationen mellem FEAD og ESF: At forebygge dobbeltfinansiering og sikre komplementariteten mellem de to fonde. Medlemsstaterne har indført en lang række foranstaltninger for at forhindre dobbeltfinansiering, herunder gennem udveksling af oplysninger mellem relevante myndigheder, brugen af et enkelt overvågningssystem eller sikring af, at der ikke er overlappning i planlægningsfasen ved at fastsætte forskellige målgrupper eller finansierede aktiviteter.

I 2015 blev der taget nogle indledende skridt hen imod at skabe komplementaritet mellem ESF og FEAD. Dette blev sædvanligvis opnået gennem ledsageforanstaltninger under OP I, hvorved partnerorganisationer underretter de endelige modtagere om mulighederne for at deltage i ESF-operationer. I PL indførte forvaltningsmyndigheden et indført krav for regionale og lokale partnerorganisationer om at give oplysninger om tilgængelige ESF-foranstaltninger til de endelige modtagere af støtte fra FEAD og hjælpe dem til at deltage. I LT er det muligt for ESF-deltagere, der er støtteberettigede i henhold til FEAD, at modtage supplerende støtte fra begge fonde samtidig. Andre endelige modtagere af støtte fra FEAD tilskyndes ligeledes til at deltage i ESF's operationer. FR beretter om tilfælde, hvor nogle partnerorganisationer også modtager støtte fra ESF-operationer. Dette gør det lettere for de endelige modtagere af støtte fra FEAD at opnå adgang til støtte fra ESF.

Etablering af forbindelser mellem FEAD og ESF-støtte kan øge den samlede virkning af FEAD's operationer ved at gå længere end at bidrage til at reducere de værste former for fattigdom. Det er grunden til, at mulighederne for at sikre komplementariteten mellem de to fonde i form af veje og supplerende foranstaltninger skal undersøges som en prioritet i forbindelse med planlægningen af operationer på nationalt plan.

- Ligestilling, integrering af kønsaspektet og forhindring af forskelsbehandling¹²

I de fleste tilfælde identificeres de dårligst stillede personer på grundlag af økonomiske kriterier. Dette forhindrer forskelsbehandling i adgang til støtte på grund af køn, oprindelse, religion eller tro, handicap eller seksuel orientering. I nogle medlemsstater kan partnerorganisationer levere bistand på bopælen, hvis den endelige modtager ikke er i stand til at gå til fordelingspunktet. CZ har identificeret enlige mødre/kvinder med børn på krisecentre som værende blandt de mest sårbare personer og uddeler en særlig hygiejnepakke til deres behov. SK har tilpasset vægten af pakkerne, så de kan bæres af både mænd og kvinder. LV har taget en række skridt til at sikre, at principperne for bekæmpelse af forskelsbehandling anvendes. Disse omfatter bl.a., at distributionscentre gøres tilgængelige for personer med handicap, skabelse af fleksible åbningstider og børnepasning for forældre, der modtager støtte eller drager fordel af ledsageforanstaltninger.

- Klimatiske og miljømæssige forhold med henblik på reduktion af fødevarespild¹³

De kriterier, som medlemsstaterne anvender til at udvælge fødevarerprodukter, omfatter, at de er varige, lette at opbevare og har en lang holdbarhed, idet formålet er at reducere fødevarespild. LU finansierer

¹¹ Artikel 5, stk. 6, i forordning (EU) nr. 223/2014.

¹² Artikel 5, stk. 11, i forordning (EU) nr. 223/2014.

¹³ Artikel 5, stk. 13, i forordning (EU) nr. 223/2014.

også indsamling og distribution af donerede fødevarer. I BG omfordes uafhængte pakker til andre endelige modtagere, mens de endelige støttemodtagere i LV tilskyndes til at efterlade alle produkter, de ikke påtænker at bruge, et bestemt sted i distributionscentre. Ledsageforanstaltninger er også et middel til at øge bevidstheden: En af de grundlæggende workshops, der udbydes i PL, er helliget forebyggelse af fødevarespild.

- Bidrag til en alsidig kost for de socialt dårligst stillede personer¹⁴

Medlemsstaterne har indarbejdet ernæringsmæssige og fødevarerikkerhedsmæssige krav i specifikationerne for indkøb af fødevarer. De rådfører sig med partnerorganisationer, arbejdsmarkedets parter, kompetente myndigheder og eksperter om udvælgelse af fødevarerprodukter, der vil bidrage til en afbalanceret kost. Listen over fødevarerprodukter tager også hensyn til, hvordan målgruppen tidligere opfattede produkter.

BE ajourførte sin liste over produkter i 2015 ved at prioritere uforarbejdede og mindre forarbejdede produkter, der passer til retter fra alle kulturer, og tilskynde støttemodtagerne til at lave mad. Antallet af varer blev øget for at give større udvalg, og det blev besluttet at levere flere vegetabiliske proteiner, f.eks. i form af linser. Det blev også besluttet at prioritere animalske proteiner fra fisk, som typisk nemmere accepteres af de endelige modtagere.

CZ sigtede efter et højt niveau af fødevarer kvalitet under hensyntagen til de vigtigste elementer i en afbalanceret kost: Udvalgte produkter tog højde for behovet for et højt indhold af kød, en lav andel af tilsætningsstoffer, et lavt fedtindhold, en høj andel af frugt osv. Den mindste resterende levetid for hvert produkt ved leveringen blev også fastlagt, for at sikre anvendeligheden.

I EE blev nødder, de mest almindelige allergener, holdt uden for pakken, mens fisk på dåse og kød blev uddelt, samt korn med et meget højt næringsindhold. Indholdet af hver fødevarer pakke varierer med hver uddeling med henblik på at skabe større diversitet for de endelige modtagere.

ES tog sigte på at opfylde de særlige ernæringsmæssige behov hos de endelige modtagere gennem tilvejebringelse af basale næringsstoffer (proteiner, kulhydrater, fedtstoffer, fibre, vitaminer og mineraler). Der blev uddelt særlige produkter til børn for at sikre deres vækst og udvikling.

I FI blev der angivet specifikke kvalitetskrav for hvert produkt. For eksempel skulle ærtesuppen have et indhold af kød på mindst 5 %, mens mælkepulveret skulle indeholde D-vitamin.

V. Høringer med repræsentanterne for partnerorganisationerne på EU-plan

I 2015 blev der afholdt to møder med repræsentanterne for partnerorganisationerne på EU-plan.

Det første møde fandt sted den 9. marts. Kommissionen redegjorde for de grundlæggende karakteristika ved FEAD og gav et overblik over resultatet af programmeringen af de nye ressourcer. Situationen med hensyn til forberedelsen af FEAD-netværket blev også drøftet. Deltagerne rejste en række spørgsmål, navnlig med hensyn til inddragelse af partnere i tilvejebringelsen af FEAD-støtte på nationalt plan.

¹⁴ Artikel 5, stk. 13, i forordning (EU) nr. 223/2014.

Det andet møde fandt sted den 16. november. Kommissionen forelagde udkastet til sammenfatning af FEAD's årlige gennemførelsesrapporter, som medlemsstaterne havde forelagt til drøftelse. Dette blev fulgt af en drøftelse om mobilisering af ressourcer fra FEAD (og ESF) som reaktion på migrationskrisen. Det sidste punkt på dagsordenen var præsentationen af de centrale elementer i FEAD-netværket.

VI. Konklusion

Det overordnede mål for Europa 2020-strategien om at nedbringe antallet af mennesker i risiko for fattigdom eller social udstødelse med mindst 20 millioner afspejler den betydning, EU tillægger bekæmpelse af fattigdom. Kommissionen støtter medlemsstaterne i deres bestræbelser på at nedbringe antallet af personer, der er truet af fattigdom, herunder med hjælp fra FEAD. Eftersom fattigdom er et komplekst problem, som kræver en integreret tilgang, er komplementaritet med ESF og andre EU-instrumenter og nationale instrumenter og foranstaltninger af afgørende betydning. I betragtning af FEAD's begrænsede midler er dens specifikke rolle at mindske fattigdom og fremme social inklusion, herunder ved at kæde disse sammen med andre tilgængelige tjenester. På denne måde kan være det første skridt på vej væk fra fattigdom.

De nye modeller for FEAD-støtte tilbyder et bredere udvalg af støtte; en forudsætning for en mere skræddersyet tilgang til specifikke målgrupper. Erfaringerne fra 2015 viser, at asylansøgere og flygtninge samt repræsentanter for marginaliserede befolkningsgrupper såsom romaer, kan være målgruppen. Fonden bidrager også til at reducere fødevarespild, øge kapaciteten blandt partnerorganisationerne og tilliden hos potentielle donorer af fødevarer og materiel bistand.

FEAD's rapporter for 2015 viser opmuntrende resultater, som imidlertid er ulige fordelt. Ved årets udgang havde 12 medlemsstater endnu til gode at opnå deres første resultater. Dette viser, at perioden forud for gennemførelsen af operationer i marken i visse tilfælde kan overstige et år fra datoen for vedtagelsen af det pågældende program. For at være i stand til at nå det fulde potentiale er det af afgørende betydning, at rapporterne for 2016 viser, at langt de fleste medlemsstater opnåede resultater.

2015-rapporterne viste, at medlemsstaterne kort efter lanceringen af programmerne stødte på forskellige problemer og iværksatte konkrete foranstaltninger til at håndtere disse. Der blev vedtaget nogle få ændringer af de operationelle programmer for at sikre god dækning af medlemsstaten og let adgang til fonden for målgruppen. Det er afgørende, at problemer løses effektivt, under hensyntagen til at FEAD er oprettet som et instrument med en enkel forvaltning, som er i stand til at håndtere sociale nødsituationer. Gennemførelsen af FEAD er ganske vist enkel, men i praksis kun hvis de forenklede krav i lovgivningen finder anvendelse på det enkelte operationsniveau. Det er derfor også vigtigt at benytte alle til rådighed stående muligheder for at udveksle erfaringer og god praksis både på niveauet for programmyndigheder og partnerorganisationer, gennem de eksisterende kanaler: FEAD's ekspertgruppe, FEAD-netværket og de regelmæssige høringer af interessenter på nationalt og europæisk plan.

For første gang vil medlemsstaterne i de årlige gennemførelsesrapporter for 2016 fremlægge en vurdering af programmernes bidrag til opfyldelse af de specifikke og globale mål for FEAD. Disse

oplysninger vil gøre det muligt at foretage en mere detaljeret vurdering af de eventuelle kumulative resultater og virkninger i forhold til FEAD's mål i det næste sammendrag, der udarbejdes af Kommissionen.